

تجدد هنرهای نمایشی در آمریکا

از آلیس گریفین

- ۴ -

نمایشنامه‌هایی که برای این فستیوال از سارویان انتخاب شده‌اند عبارت بودند از: «آهای بیا بیرون»^۱ «اشخاص قابل توجه» یا (مردم دیباسته) و «قلیم دره‌ایلانده».

فستیوال سارویان، زیاد مورد توجه و تشویق قرار گرفته، نمایشنامه‌ها موزون و دلپذیر بوده و مانند شعر زیبا لطافت خود را از دست نمی‌دادند، «میرانس» این نمایشنامه‌ها طوری ترجمه شده بود که از راه تلفیق دو پیشه‌گان تاثیر بسزایی بجا می‌گذاشت.

در صورتیکه در برادوی نمودن آن ممکن است یکی از آثار خوب نویسندگان آمریکائی^۲ تجدید گردد برعکس همیشه این آثار روی صحنه‌های تئاتر عملی نمایش داده میشود، هرساله میتوان نمایشنامه‌های اوئیل و پلایمز میلمر^۳ اما کسول آندرسون ترن تون و ایلدر Thornton Wilder و ویلیام سارویان را تماشا نمود.

آثار و نوشته‌های «سارویان» که بطرز جالب و موثری بسبک «والیس» نگاشته شده در تماشا کنندگان تأثیر به‌سزایی دارد و نفوذ خاصی در آنها مینماید.

در حدود دو سال است که انجمن بنام «راند آپ تئاتر» از هنر پیشگان سیاه پوست تشکیل یافته و فستیوالی در فصل تابستان بنام «فستیوال سارویان» «در دالاس» از ایالات «تکساس» برپا نموده است. بازیکنان این گروه از بین استادان و دانشجویان کالج‌های آن نواحی انتخاب میشوند و در حضور تماشاچیان سفید پوست و سیاه پوست برنامه‌های خود را به نمایش می‌گذارند.

هنگامیکه کارگردان این انجمن «موریس آلوی» منظور خود را از تشکیل این فستیوال به ویلیام سارویان نویسنده زبردست نوشت و نمایشنامه‌هایی را که برای بازی در این فستیوال انتخاب کرده بود نام برد، سارویان همراه جواب نامه، آخرین نمایشنامه خود را نیز که «گرم‌های شب تاب‌گودک گمشده» نام داشت برای او فرستاد تا چنانچه هنرپیشه‌ها مایل بودند آن پس‌را نیز بازی کنند. (البته منظور از گرم‌های شب تاب‌گودک اینجا بطریق «سمبل» بکار رفته عبارت است از خواب و آرزوهای خیالی انگیز دوران طفولیت، این نمایشنامه اثری است اجتماعی که اختلافات طبقاتی جامعه را مورد بحث قرار داده است.)

ذکرهای ثابت با فستیوالی که با آسانی قابل تمویز بودند مکان‌های مختلف بازی را مجسم می‌ساختند. اعضاء این انجمن مانند اکثر بازیکنان مراکز مختلف مجلس، دارای شنلی جداگانه هستند که روزها بآن مشغولند و شبها هفته‌ای چهار یا پنج مرتبه از ساعت هفت تا ده ونیم برای تمرین در محل کار خصوصی بایند. مسلم است در هفته‌های آخر پیش از شروع فستیوال شادمانی کار و تمرین نمایشنامه‌ها اضافه میگردد.

برای مثال میتوانیم ذکر کنیم یکی از بازیکنان مشهور این دسته در یک کارگاه تولید مواد شیمیائی کار میکنند و دیگری خانسی که از بهترین بازیکنان کمدی محسوب میشود با نومی است که روزانه بکارهای منزل خویش رسیدگی میکند. انجمن «راند آپ تئاتر» در شاز یکی از بهترین مراکز عملی تئاتر محسوب میشود که در فکر ایجاد و تاسیس سالنهای جدید میباشد زیرا سالنهای نمایش با ایستی بطور موازی با تحول هنری پیشرفت نمایند و تکامل یابند. بعزت میتوان شهر کوچکی یافت که تئاتر آن شهر، دارای ساختمان کاملاً جدید و از لحاظ مهندسی بسیار قابل و مجهز به آخرین وسائل لازم صحت نباشد در برخی از این مراکز تئاتر مانند «پال» در «دوسکوئزن» و دانشگاههای «اندیانا» مباحثی در حدود یک میلیون دلار

صرف بنای سالن نمایش کرده اند و در بعضی از نواحی از مکانهای مانند نمازخانه های کوچک و انبارهای سربازخانه ها که بدون مصرف بوده اند استفاده کرده و مکانهای فوق را بصورت سالن تئاتر جدید و کامل در آورده اند.

برای اولین مرتبه دانشگاه واشنگتن بود که بفرک جدید و ساختن «تئاتر مدور» افتاد تا تماشا کنندگان اطراف صحنه را اشغال نمایند، (البته در اینگونه تئاترها لزومی نداد که صحنه بازی کرد و مدور ساخته شده باشد) چه بسا اخیراً صحنه های بازی را مربع شکل ساخته اند لیکن چون تماشاگران از هر طرف بازیکنان را احاطه میکنند اینست که بطور عموم اصطلاح فرانسویان را *Théâtre en rond* «یعنی تئاتر مدور» را در این باره بکار میبریم.

تئاترهای مدور از لحاظ مخارج زیاد با صرفه تمام میشود زیرا دیگر هزینه های هنگفت دگر از بین می رود و انجام هر گونه نمایشنامه ای آسان میگردد و ابتدا دگر بکار نبرد، اینگونه تئاترها با کمال موفقیت توسط هنرپیشگان حرفه ای در واشنگتن «د. س.» و ریچتر از ایالت نیویورک رواج یافت.

نوع دیگر از این تئاترهای مدور که موفقیتی فراوان کسب نمود «آنتیوک کالج» در «اوهاو» میباشد. در این تئاتر صحنه بازی در میان تماشا کنندگان پیش رفته است اما نسبت انتهائی آن به دگر وصل بوده که از آن هنرپیشگان آمدو رفت میکنند.

اگر امروزه در آمریکا تئاتر بصورت حقیقی و آبرومند در آمده است این پیشرفت و تجدید بخصوص در اثر فعالیت و مساعی بخش های هنرهای نمایشی دانشگاهها بوده است و بسزای این بخش ها برای تربیت کارگردان، «دگر آتور» و متخصص برای نود و سایر کارهای پشت صحنه تئاتر و نویسنده که از هر لحاظ شناسائی کامل بکار حرفه ای خویش داشته باشند سعی فراوان مبذول داشته است.

در سال ۱۹۱۴ در شهر «پیتسبورگ» در پنسیلوانیا، آموزشگاه تکنولوژی کارنگی *Le Carnegie Intitut of Technology* اولین نگاه فرهنگی آمریکا بود که یک بخش تدریس و آموزشی تئاتر ایجاد کرد.

دانشجویانیکه دبیرستان ایپایان و سانه اند حق شرکت در این بخش را داشته و پس از چهار سال تحصیل با «دیپلم دانشگاهی» از این بخش هنری فارغ التحصیل میشوند. از آن بعد پیش از دوست دانشگاه دبیرنامه تدریس خودش آموزش تئاتر را اضافه کرده و عنوان دیپلم دانشگاهی معادل بخش های دیگر را نیز برای فارغ التحصیلان آن رشته قابل شدند، علاوه در حدود ۱۸۰ کالج مرتباً برنامه های تئاتری در معرض نمایش می گذارند که اکثر اوقات زیر نظر استادان و کارگردانان با تجربه در رشته تئاتر انجام میگردد. «دانشگاه کاتولیک آمریکا» *La Catolic University of America* در شهر واشنگتن بهترین پروگرام فن تئاتر را که میتوان

از یک دانشکده انتظار داشت فراهم نموده است. مدوره تئاتر این دانشکده که برای شاگردان فارغ التحصیل دوره دبیرستان دایر شده است در سال ۱۹۳۷ تشکیل شد. تحسیلات این رشته بر سه بخش مهم تقسیم می شود:

۱- تحصیل فلسفه تئاتر که ذهن دانشجویان را برای فهم و درک هنر نمایشی آماده میکند.

۲- شناسائی نمایشنامه های معروف قدیم و جدید و تحلیل و تجزیه ساختمان آنها که باعث روشن شدن هنر نمایشی میگردد.

۳- فرا گرفتن فنون مختلف تئاتر.

منتقدین برنامه های دانشگاه معتقدند که تئاتر دانشگاه نمیتواند آنطور که شاید و باید مفید واقع شود مگر آنکه در برنامه دانشگاه تدریس عملی تئاتر از روی تکنیک صحیح انجام گیرد و این برنامه از نظر ادبیات و هنر و ادبیاتیک سطحی نبوده کاملاً مفصل و با عمق تدوین شده باشد.

مطالعات نقد و قضایات درباره کار عده معدودی که رهبری تئاتر مدارس را بر عهده داشته اند و در واقع نقش مهمی را در تچید تئاتر محلی آمریکا بازی کرده اند امر بسیار مشکلی خواهد بود.

این اشعاع نه فقط باعث شده اند که مردم و دانشگاهیان آثار هنری و عالی را شناخته و تشویق نمایند بلکه شاگردان این دسته عامل مؤثری در پیشرفت تئاتر محلی در تمام آمریکا بشمار آمده و زحمات و خدمات آنان شایان توجه است.

این وهبران مدارس را نه در «برودی» میشناسند و نه در حال بود گذری از آنها می شود مهربا با گذشت زمان میتوان گفت که نفوذ این دسته در تئاتر زنده و حقیقی آمریکا خیلی بیشتر از صحت تئاتر و سرگرمیهای مختلفش که با سرمایه یک میلیارد دلار تاسیس یافته خواهد بود.

برای نمونه میتوان «ژیلبرت هارتنگ» را که کشیش «دانشگاه کاتولیک» بوده و بخش هنرهای نمایش این دانشگاه را از بنیاد تاسیس اداره کرده است نام برد. این کشیش تمام افکار و ذوق سرشار خود را برای نمایش و تهیه برنامه ها در تئاتر خود (که سابقاً محل انبار اضافی ازش بوده است) بکار میبرد و مردم استقبال شایانی از برنامه های او میکردند و بطوریکه همیشه سالن او مملو از جمعیت میشد است.

این شخص از دفتر کار خویش که در ساختمان دانشکده واقع است برنامه های را تنظیم میکند که بدون شك اکثر مدیران تماشاخانه های «برودی» از قبول نمایش آن سرباز میزند زیرا آثار نامبرده را خیلی گستاخ و پیشرو میدانند.

برنامه های نمایشی این کشیش در دو تماشاخانه حرفه ای در «اولنی» از ایالات «ماریلاند» و «پنوسکی» در «درمونت» اجرا میگردد. بازیکنان این دو تماشاخانه را دانشجویان فارغ التحصیل تشکیل میدهند که از شاگردان، ژیلبرت هارتنگ میباشد. این هنرپیشگان که سن متوسط آنها ۲۶ سال میباشد نام گروه خود را «جمع

هنرپیشگان» گذارده‌اند در فصل زمستان با کامیون و با وسایل نقلیه دیگری به طور بسیار در کشور و خوش به نمایش میرود از آن است. از سواحل دزبای آتلانتیک گرفته تا سواحل اقیانوس اطلس بر نامه‌های خود را که از آثار موزیک و شکسپیر انتخاب شده‌اند در تئاترهای اطق و عطا به باور و رش و پادرسالتهای تئاتر کالجها بروی صحنه آورده، نمایش میدهد. یکی دیگر از کارگردان های معروف «فرانک واپینتک» است که برنامه‌های «دانشگاه مینزوت تئاتر» و «Minnesota Theatre» را تنظیم میکند.

برای آگاهی به نبوغ و قدرت خاصی که میبایست یک استاد هنر نمایشی دارا باشد کافیست فقط یک مرتبه او را هنگام ترمین با دانشجویانش تماشا نمود. فرانک واپینتک بدون آنکه اهمیت اولیه حالات و تغییرات مختلف چهره و قیافه را از لحاظ انواع کوناگون آن از نظر دورداد بدون داد و فریاد ولی با صدای قوی و آهنگی خوش آید، با مبر و حوصله ای وافر، حالات و انواع بسیار یک میزان را به دانشجویان می آموزد.

فرانک واپینتک از صمیم قلب و با کمال حرارت جوانان را به تئاتر بعنوان یک هنر و همچنین بعنوان حرفه ای شریف تشویق مینماید. بر خلاف «پرووی» که کارش منحصر به نمایشنامه‌های بخصوصی است فرانک واپینتک نمونه بازی و کاملی ذکر کرد آن «معلی» میباشد.

پس از اجسرا و نمایش «برچیپس و عقوبت» La belle et le hie رای املال که در آن جهانان با کارهای شکفت انگیز و نمایشی سحر و جادو مخلوط میگردد واپینتک بلافاصله مشغول تهیه یکی از مشکلترین و در عین حال بهترین و غنی ترین ترازوهای معروف شد. این ترازوی معروف که به خاطر استفاده خاص موزیک و رقص در فستهای مختلفی از نمایشنامه های مولی متیاز گردید ساختمان «دو وپ بادشاه» بود.

هفته ساله فرانک واپینتک رهبری تشکیل خود را در دانشجویانرا که برای نمایش یکی «میدوست» در کابادا و دست دیگر برای انجام نمایش در کالج های نواحی مختلف بطور مبرورانه عهده دار میشود. یکی دیگر از طرفداران جدی «تئاتر سیار» که به خصوص برای ترمین و برافانندان هنر جوان این راه را بهترین روش میدانند «دبرت کس» رئیس بخش هنر نمایش در دانشگاه «دلاور» میباشد.

دانشجویان و هنرمندان این دانشگاه در شهر «دلاور» و نواحی اطراف برای کودکان نمایشنامه‌هایی را در مدارس و تئاترهای شهرهای کوچک بازی میکنند و خود دانشجویان کارهای اداری و هنری خوش انجام میدهد.

«دبرت کس» بخصوص مایل است تا مردم و مشتریان تازه و جوانرا به تئاتر حرفه ای آشنا و علاقمند سازد و برای بیل باین مقصود نقشه ای طرح نموده است تا با کمک فروش

رفته شب نمایش را با تخفیف کلی و بهای بسیار ارزاتری به دانشجویان بفروشد. این پیشنهاد که بسیار سودمند نظر رسید مورد قبول و استقبال شهر «وولینگتن» از ایالات «دلاور» و شهرهای دیگر واقع شد.

«دبرت کس» هیتی بنام «انجمن دراماتیک دلاور» وجود آورد این انجمن که مرکز آثار دراماتیک و روی اصول تعاون اشتراک بوجود آمده دانه فعالیتش نامحدود و در تمام خاک دولت «دلاور» وسعت پیدا می کند. حکومت های دیگر نیز از این روش تقلید کرده‌اند.

در تئاترهای ناحیه ای که زمانی انحصار بهنر پیشگان غیر حرفه ای پیدا کرده بود رفته رفته تغییراتی در انتخاب کارمندان داده شد و مدیران آن با استخدام بازیگران حرفه ای که در دانشگاه تحصیلات هنری خود را آموخته‌اند پرداختند و بدین ترتیب می توان گفت که امروزه تئاترهای ناحیه ای جدید و کمال رسیده‌اند.

تاریخ پیدایش «تئاتر رسمی غیرنگاران» در شهر «سکرمانتو» در کالیفرنیا و کارها را که این موسسه انجام داده است بطور کامل شامل تاریخ تئاتر معلی در سراسر آمریکا می گردد. در سال ۱۸۴۹ یعنی همان موقعیکه انکار مردم آمریکا منوجه معادن طلا گشته بود در شهر «سکرمانتو» اولین تئاتر بنام «عقاب» در کالیفرنیا تاسیس یافت و بنای آن ساخته شد. در مدت ۲۰ سال پس از پیدایش این تئاتر شهری سکرمانتو برای ترقی و توسعه تئاتر بسیار مناسب و مساعد بود لیکن در سال ۱۹۲۳ و بعد از آن جنبشی که هر روز در آن کشور تقویت میشد باعث گردید تا آخرین تئاتر سفینه حرفه ای دست از مبارزه برداشته و سینما جانشین آن فعالیتها گردد. اما در سال ۱۹۴۲ عده خاصی که عقیده داشتند با وجود تمام مشکلات شهر سکرمانتو لیاقت اداره یک تئاتر را خواهد داشت «تئاتر رسمی غیرنگاران» را تاسیس نمودند.

برعکس تئاترهای کوچک قدیم این موسسه جدید نمی خواست لیاقت اداره کارهای خوبی را بعهده بگیرد بلکه در نظر داشت درآمد خود را بصرف امور مختلف هنری دیگر برساند. همشما بطوریکه این انجمن فقط شامل هنرمندان مشغول بر نامه‌های هنری و فنی بودند بلکه اشخاص با نفوذ دیگری مانند بانکداران و وکلا و روسای ادارات مهم نیز در آن شرکت داشتند. راجع با مورد فنی و هنری گفته‌های گروه اول و در ادامه دوم مالی انجمن تصمیمات دست دوم قطعی و بدون چون و چرا انجام میگردد. در سال ۱۹۴۹ تئاتر «عقاب» در دست در صدمین سال تاسیس خود میادرت یکشایش تئاتر دیگری بنام «چه عقاب» نمود. گنجایش این تئاتر ۵۰۰ نفر اولین مرحله برای استقرار یک مرکز مهم بزرگ تئاتری بود.

در سال ۱۹۵۰ یک مدرسه بزرگ سالان برای ترمین نمایش بر تاسیسات این تئاتر اضافه گشت. سپس یک دفتر جدید و «مدرن» برای فروش بلیط و چند اطاق دفتر برای کارهای بقیه در صحنه ۳۱

تجدید هنرهای نمایشی در آمریکا

سه تئاتر و یک تروپ سیار موجود است.

در شهر دالاس دو تئاتر سراسر است. مدت هشت سال است توسط مرحوم «مارگوجانز» بنظور نمایش آثار تازه ای که قابل تشویق باشند تاسیس یافته بین نویسندگان که این شانس آنها تعلق گرفته و آثارشان در این تئاتر نمایش داده شده میتوان «تس و بلیامز» و «ویلیام اینک» را نام برد.

تئاتر «کلوند پلی هاوس» در اوهاو که دارای سه سال نمایش کاملا مجهز میباشد و چهل سال از تاریخ تاسیس آن میگذرد دارای شصت کارمند مردیگر میباشد این تئاتر سالانه پانزده تایت و پنج نمایشنامه روی صحنه میآورد.

دو تئاتر «اپری پلی هاوس» در پنسیلوانیا سالانه ۱۸۰۰۰ نفر که تقریباً پانزده درصد جمعیت آن شهر را تشکیل میدهند با کمال اطمینان و رضایت برای دیدن فصل نمایش آینه میشوند.

همینطور تئاترهای در زیر چادر یا در کلبه های چوبی و یا دوسال هائی که بیش از یک میلیون دلار خرج برداشته اند وجود دارند، همچنین تئاترهای یافت میشوند که یاد را بنا بر غله، صحن حیاط، کلیسا، انبارها و شیروانی و یا در زیر زمینها اجتماع نموده و نمایش خود را برگزار میکنند.

یک تئاتر مجلل و بزرگ دیگر بین رستورانهای درجه سوم و مغازه های قدیمی و خراب پائین «خیابان دوم» در «مانهاتن» کمی دور تر از «نوهو - پوهو» وجود دارد.

بیش از اینکه محله تئاترها مانند هر تجارتخانه مدین و جعبه های بانوان شمال شه منتقل گردد این تماشاخانه سابقاً در دوره تئاترهای حقیقی بشمار میرفت، سپس بسالانت سینما تبدیل یافت و پس از مدت زمانی برای چند سال بسته شد. در این سال دوسال است که مجدداً بروی تماشاگران باز شده و همان تئاتر تبدیل گشته و برده اش برای انجام نمایشنامه های «شاه» «ایس» «چوف» شکسپیر و سیدنی هووارد» بالا رفته است.

معیاریان این تئاتر نام جدیدی برای اش انتخاب کردند و کلمه «سلطان» برای زیوریکرش مورد قبول واقع شده این اسم تمام تئاترهاییکه پس از سالها مجدداً شروع فعالیت کرده اند گفته میشود زیرا کلمه «سلطان» بهترین نام و «سیلی» است که میتوان باینگونه تئاترها که بطور معجزه آسانی مجدداً زندگی از نو گرفته اند اتلاق نمود. جای تعجب نیست که این تئاترها پس از مدتها روی خاکستر کر کهای فرم بزرگ و بیست و ست های ملاتی رنگ قسرها یکبار سابقاً هنر بیست های سیار را میباید برده است از نو بنا شده باشد.

شعله های یک «هنر دراماتیک» زنده که کاملاً خاموش بنظر میرسد نود و باره فروزان گشته و امروز در قلبهای مردم پیشمار کشورهای متحده آمریکا درخشیدن گرفته و چنانسی تازه بخشیده اند.

اداری تئاتر ساخته شد. در مرکز این ساختمان جدید سالن نمایشی بظرفیت ۱۸۰۰ نفر بنای این مرکز مهم تئاتری را تکمیل نمود.

در هفت این سیوره سالیکه از تاسیس تئاتر «چه عقاب» می گذرد نمایشنامه های مهمی از نوع کمدی، فارسی (به نمایشنامه های از نوع کمدی گفته میشود که در آن حرکات و ژستهای مسخره آمیز و خنده آور بازیکنان روی صحنه بیشتر از موضوع اصلی نمایش جلب توجه می کند) و تراژدی و بطور کلی بهترین برنامه های کشورهای مختلف و عالیترین برنامه های قرون مشاری را اجرا نموده و بعرض نمایش گذارده است. برای نمونه از برنامه های مهمی که این تئاتر روی صحنه آورده کافست که فعالیتش را در دو فصل نمایشی اخیر مربوط به سال ۱۹۵۶ که نمایشنامه های گوناگونی مربوط به نویسندگان کلاسیک و جدید از کشورهای مختلف می باشد ذکر کنیم. این برنامه ها عبارتند از:

«آشیرخانه فرشتگان» اثر «آبرت هوسون» و «آنتیگون» اثر سوفکل، «شب پادشاهان» اثر شکسپیر و «این زن را نباید سوزاند» نمایشنامه کربستوفر فرای» و بالاخره نمایشنامه معروف و کلاسیک هند موسوم به «شاگرد تالار».

تعداد نفراتی که کارهای مختلف این تشکیلات را بر عهده دارند عبارتند از یک مدیر که استخدام شده و ماهیانه اش را دریافت می داند و هشتصد نفر دیگر از اهالی شهر که همه گوی انتقار کار می کنند و سالانه با اجرای شش نمایشنامه هم اکتفائی می کنند.

انجمن دیگری نام «تئاتر رسمی سکرمانتو» فعالیتهای مختلف دیگری نیز عهده دار گردیده است که عبارتند از اداره یک مدرسه، تاسیس یک تئاتر برای اطفال انجام «اسپرا» و «بالت» برای عموم که در «تالار شهرداری» پیروش نمایشهای همگان گذارده میشود.

انجمن «تئاتر رسمی سکرمانتو» هنگام تاسیس در زمینهای خود شبیه ای برپا می کند که ۱۴۰۰ نفر گنجایش دارد و توسط آرتیست ها و هنرمندان حرفه ای به نمایش ۱۰ کمدی و موزیکال «و چند «آپرت» بسیار عالی میپردازد و یک نوع حس انجام وظیفه نسبت ب مردم و افراد کشور تمام کارهای این موسسه را رهبری می کند و در همه جا این حس مشاهده می گردد.

هنگامیکه یکی از مساجد یهودیان شهر «سکرمانتو» بنام «کتیبه بنی اسرائیل» صدمین سال تاسیس خود را جشن میگرفت افراد جمعیت یهودیان از «تئاتر رسمی سکرمانتو» تقاضا نمودند تا برای تجلیل موضوع، نمایشنامه ای را بازی و اجرا کنند، این انجمن خواهش آنانرا پذیرفت و نمایشنامه «لودیوک» Le Dybbouk را بطرز جالبی روی صحنه آورد.

تئاتر محلی دو سراسر آمریکا از شرق تا غرب توسعه پیدا کرده، در دانشکده دولتی واشنگتن هو «سینتل Seattle»